

PRIMA COPIA

da non cedere

Giovanni Scaramella

Càja Cristèli

Commedia in due atti in dialetto bresciano

epoca:

3 agosto 1965

Riproduzione vietata

12 novembre 1989

Personaggi

La Carabiniéra, del Comitato Assistenza Anziani

Cristelli Geremia, portinaio

Cia Ruscuna, moglie di Geremia

Résa, guardarobiera

Calisto, giardiniere, uomo tutto fare

Don Giófep, direttore spirituale e amministratore

- Begnuda, ospite della Casa di Riposo Cristelli

- Péder Ciaì, ospite della Casa di Riposo Cristelli

Anziani a volontà che vanno e vengono senza parlare che può essere una sola persona, purchè cambi aspetto.

Scena unica

Una veranda. A sinistra una scala che porta all'abitazione della Résa e vicino, la porta della guardiola del portinaio con la scritta PORTINERIA; poi la santella con la Madonna di Lourdes, l'entrata ufficiale e la finestra con la porta dell'abitazione di Geremia e Cia Ruscuna. Tutto tirato a nuovo, ripitturato; con vasi di fiori, poltrone o sedie a sdraio ed un tavolino al centro con su giornali e riviste; gioco di dama o scacchi.

Note: Regola ortografica: La j lunga ha suono di S dolce intervocalica come in sposa, chiesa.

ATTO PRIMO

f

Atto Primo**Preàmbol**

Sömèa de dì che 'n de 'na cà' de vècc
 succèdes mèi negót de cöntà sö...
 l'è asé bötà 'na bràca de sospècc
 per fa 'nvéce 'n cazì che fenés piö.

Defàti, sentarif come sa pöl,
 da 'n laursì de póch, fa sö 'n menés...
 m'entènde, creà sö chèl che sa völ
 ma che a la fi 'n belèsa la fenés.

L'è 'n pó, come chèl tal, che se 'ncridiò,
 che a deentà ècc s'empàre 'n pó de töt;
 però defàti 'l vé quènd se sa mià

piö fan negót, perchè sa rèsta... al söt.
 Envéce, nó l'è isé! La verità
 la é fò madùra, con la tèrsa età.

Scena 1a - Geremia, Cia, Résa e Péder.

(Geremia sta con le mani in mano, mentre Cia spolvera qua e là.
 Seduto su una poltrona, Péder Cia), con un giornale in mano. La
 Résa sta scendendo dalle scale.)

Ger. Mé, per mé, la tàca mià.

Cia Cèrto che per té, che ta ghét sèmper vést de mal'öcc el laurà, el
 pènze ach che nomösta a véder j-àlter a fa vergót, te vé 'l
 stricacör.

Ger. En fin dei cöncc el me mestér el fó e té ta ghét póch de dì... ghét
 capìt, càra la me siùra?!...

Cia Ehe, va bé... pòs miga dì de nò... perchè ta ghét troàt ün mestér fat
 apòsta per té... la scàgen, póch pensè, e sùdà, amò méno.

Péd. El l'ha troàt?... El ga l'ha 'nventàt sö zia... senò 'l troàa gnà chèl!...

Ger. (ignorandola) Ognü fa 'l sò de mestér!... Mé vülìe dì sul, che l'éra
 miga 'ndel spìrit del testamènt de la pùera zia Palmira, chèl de fa
 laurà la zènt ansiàna. Lé la gá fondàt chèsta càfa perchè i vèci del
 paés i vignies a palsà...

Cia ... e spetà de mòrer...

Gér. ...en pàcel!... Chèsto la vülìal

- Résa Fórse Geremia el ga mià le idèe ciàre. La zia Palmira la gà fondàt la càja de ripòjo per ansiàni, miga soltant per dàga 'na càja e polsà, ma per dàga 'n ricòvero ativo, vário, che 'l fàes enteresà a la vita fina a l'òltem moment. Chèsta l'è la gràn verità. L'ansiano 'l gà de sintìs vif, padrù del sò pensà e amò 'n fórsa de prodùzer töt chèl che ghé vé 'n mènt e töt chèl che 'n de la vita l'è mai riàt a realizà, tiràndo fóra tóta l'esperiença che 'l gà. Ecol perchè 'l siòr sindech el gà vult, oltre la bibliotéca, la sàla de letùra, endó se pöl fa projesiù de filmine culturàli, informative, ànche 'na stànsa con töcc j-atrèsi per laurà 'l lègn, el fèr e àltre ròbe...
- Cia ...e per le fómne la màchina de maglieria, la sàla del ricàm e libertà de cuzina, de giardinàgio...
- Résa ... l'òrt, el ciós, la stàla e töcc i mila trapèi che ormai ghèra 'n càja de la pòera zia Palmira!
- Ger. Alùra se góm de tègner ché i vèci per fàì laurà, püdiem lasàì a le sò cà' che almàngh i ghé dàa 'na ma a le famie, come i gà sèmpèr fat.
- Péd. (intervenendo) Ün moment!... Arda Geremia, che i nóni j-è mai stacc tròp bé, ne le sò càje. L'è 'na bàla chèla de di: Mé, i me vèci i tegnarò 'n cà' fin che i scàmpa. Sé, l'è éra; ma come?... I gà de mandà zó de chèi ròspi che i la sà apéne lùr. Le nóne a ardàga dré ai pòtèi... ma perchè i se smèrda, ma perchè i bùrla zó... Ma Diò, sif miga stàda atènta!... le gà de strögià e fa i mestér piö bröcc ... perchè le spufine le gà de fa i mestér coi guàncc de góma... e quànd che la vò bé, en càmbè, le gà 'na quàch carèsa dei niucc, senò le gà gnè chèle, ma alméno le se dà vià dai pensér, entàt che le fa vergót; e i nóni i gà de sgobà fin che i gà fiàt a ne l'òrt o ne la stàla o che sói mé, perchè pòta, bösògna òtà i fiòi... e quàndo i scomènza a pisàs adòs, perchè se ta scàmpet vé ànche chèl moment lé, alùra vé 'l bèll!... J-è sùrc, e i fa la fùgùra de capèser negót... i trèma, e i streàca chèl gós de vi che i ghé òda fóra... póch perchè 'l gà dit el dutùr che 'l ghé fa mal... e se i se pisa adòs e alura i spösa... bösògna stàga de lóns; i vòl di la sò... èhe, che sèt mai pò té che ta sèt vècc... i tèmp j-è cambiàcc...
- Cia ... e pensà che ghé 'n sa piö 'n vècio che dórma che 'n zùen desedàt, neh!...
- Péd. (continuando) ... é alùra 'na bruntulàda dré a l'àltra, en continuo tirà per el cùl e ridìga dré... ijolàcc nei discórs... e isé i vèci i se sàra sò come i rés nei sò dispiazér e 'n po' a la ólta i mòr de soferènza. Ecol en dó l'è la verità, che, sa vòl scónder sota la gròsta de l'amùr de famia.
- Résa L'è éra sé!...
- Péd. Ché 'nvèce sòm tranqüi, töcc precìs e töcc se vòlóm bé.

Résa L'è tàla e quàla! Pò, co' le pinsiù che ghè al dé de 'ncò, ghè mia tat de fàla alégra... ardi come la ghè capitada a la Farfarèla, pòera crista, che la gè sait fa piö operasiù lé che só mia chi... e la gè fat òn sach de malatie, pròpie disfurtünada... tifo, bronchiti a bràche, cör en giànde e fibróma e tumùr a la mamèta pò quàndo i l'ha ciamada per 'na vijita de contròl perchè la ghia domandèt l'aggravamènt...

Cia ... quaje la pèrt a' la póca pinsiù che la ghia...

Résa ... la s'è troada de nàcc 'na sfilza de dutùr e de scarabucì che a fórse de domande i l'ha 'mburdida sö che 'nvéce de dàga l'aggravamènt i ghé 'n tülta vià 'n pó perchè adès sömeaa che la stées mèi.

Péd. Fügürómes, come se con le ciàcere sa pöl fa bóer la pignata!

Cia E la Tòti, alùra... la gè la minima perchè la ghia mia sö de marchète... amò adès la gè de nè a strögiàga 'l cül a töcc i siòri per guadagnà vergót, chèla pòera diàola... ah l'è 'n gran bràss, i dìs i sö siòri... el só a' mé, se la ghès mia de fa chèl che la fà, ché de dré la tignif!... (e si dà una pacca sul didietro)

Ger. Ogne pè 'n del cül, el tra en nàcc òn pas!...

Péd. Ma a pesàde, se 'n fa miga tàta de strada.

Ger. Ma le fóme bé o mal le tróa amò vergót de fa quànd le rèsta sùle... o fa i mestér, o laà zó, o slaccià... ma n'òm, che pòdel fa. Ehe, quàch mistirulì col riscio de fas portà vià la pinsiù!... Pò, sa i vèt zò, sté pòer òm, che i gira de sa e de là... enpó sö la piàsa, söl sagràt o 'n quälche osteria a müzurà 'l bicerì de vi per nó spender tröp. Le par tàta ànime 'n péna.

Péd. Ma voèlter dismintighì che quàndo giü l'è vècc, de sòlit l'è a' 'n giànde. I ramillì i s'è scheesàcc töcc, giü a la ólta e quàndo 'l cùra 'n mal de sòlit el na fa nàser n'óter. Ma, perchè 'l digerés póch, ma perchè 'l gè 'l colesteròlo alt, j-àcidi ùrici i la fa dulurà, ghè i giramènc de có, le gàmbe le fa giàcom e i pè j-è sgiónf... Gnènt chèl, con chèl che cósta la medizine, ànche a pagà 'n tat per sènto, che 'l rèsst el la pàsa la mütua... amò 'n bràghe de téla ta rèsstet. Deentà ècc, l'è 'l desidèrio de töcc, sènsa pensà che l'è 'n mörer en pó a la ólta... e 'l piö de ólta, sul e disperàcc.

Ger. Béhl L'è mia sèmpèr isé... Me pàera zia...

Péd. ... la pòera zia la ghéra 'n pós de palánche, l'éra 'na bèla siùra e i siòri i gè òna vita divèrsa e j-ha rispèta, se non àlter per la sperànsa de portàghen vià 'n pó... L'è bèl püdi pisà 'ndel lè e di che se gè sùdàt; fa créder chèl che nó l'è.

Ger. Mé, ghé vülle bé e gó portàt vià póch.

Résa Té ta meritàet miga de piö, alùra; e chèl che la te dat l'è sèmpèr tant e la gè dimostràt de ìga amò cör...

Ger. ... però, encö gó dimostràt de éser stat bu a mèter el có a pòsto.
 Résa Sé, l'è éra, ma gràsie ànche a la lesiù che la te dat lé.
 Cìà Ah, perchè mé cònte pòch? Me par che sarès stàda buna anche mé a tiràga le orècie e fal nè drit. Noàlter sòm contècc l'òstès cajé, perchè ghè sòm pùdicc spujà, con la nòstra càja e pò 'l l'aurà sùcùr... però l'è ànche éra che se ereditaa töt Geremia, come se speraa, la Càja de Ripòjo Cristèli, encö, la gè sarès mià.
 Résa Chèl sé!

Scena 2a - Geremia, Cìà, Résa, Péder e don Giójep.

d. Gió. (entrando) Còja ghè de Càja Cristèli? Funsiùnela miga bè?
 Résa Ma nò don Giójep... sérem òsta dré a parlà de la pòera zia Palmira; che quànd l'è mórta la gè lasàt pòch a sò niùt ma 'n compénso la gè fondàt la càja per ansiàni.
 d. Gió. Ma sé; vergóta gó sintit a' mé, sò la stória del niùt.
 Ger. Che sarès pò mé. Sicóme quànd ghè mórta me pàder, sére tròp zùen...
 Cìà ... e pié de vése...
 Ger. ...èhe, 'n quàch visulì gè l'ère... de mót che 'n pòch àgn... m'è nat mal 'n pó i mestér...
 Cìà ... quài mestér?...
 Péd. ... con tòcc i zuenòcc del paés che ghè staa a le spàle... l la ciamàa la "Bànca san Pàol"... Ghè che chi zóga 'n caprésè pàga de bórsa!
 Ger. Sìe generùs, ècol!
 Cìà ... e cojó!
 Résa En fònt, sa pòl miga dì che l'è stat catif de sùcùr. Töt al piö che l'èra largh de mànega...
 Ger. Ensóma... só restàt sènsa gna ü; alùra la zia la m'ha tiràt ensèmaa la m'ha mantignit, chèl sé, gó de dil... e fòrse ma rindie mià cònt che a fa 'l sò interès, fàe el me. Só nat aànti amò a fa 'l siòr, de mót che quànd l'è mórta, la m'ha lasàt asé de spujàm, en pó de ròba per mèter sò càja e 'n mestér sùcùr... ma gó duzit mèter el có a pòsto. Fürtüna che gó troèt la me Cìà che gó de dì, la m'ha òtèt fés.
 Résa E t'ha mià dispiàzìt a restà con de 'n pìgn de mósche?
 Ger. Cèrto che al momènt la m'ha brüzàda miga de chèl pòch!... L'è mèi éser òn màgher padrù che òn gras garzù... ma pò, man ma che idie rinàser la càja ècia en chèla nòa e che ghè sòm sistemàcc per bé, gó capìt che la gè fat del bé a tòcc e la brüzadura la m'è pasàda.
 d. Gió. Brào Geremia, l'è isé che sa gè de fa a viver.
 Résa L'è mèi n'òf encö che 'na galina domà!
 Cìà Esageróm miga, che con de 'na galina 'ncò, l'è piö sùcùr l'òf de

domà.

Ger. Pò, con de 'na galina, sa pòl viga tanti òf, ta pòdet fa i ciarighi, la rosolàda e se ta pòdet fàla galà, domà ta pòdet fai cuà e viga i pulzi...

Féd. ... co' l'òf envéce... mugia bò che l'èrba la crès.

Ger. D'ògne mót che l'è nàda isé e me só contènt che la zia la sìes mórta contènta e felice de iga fat del bé.

Féd. Ma fórse 'n gran felice la sarà gnè stàda, dal momènt che la gà pensàt ai vèci del sò paés perchè i pùdies viga 'na tèrsa età decorùja. Sa èt che 'n fònd la se sintia tròp sùla! Mé, nó pòs che ringrasiàla de còr.

Résa El gà rizù Péder. Lù ché l'è tranquil; el pùtura i sò quadriti; el gà la màchina de scrier per bàter le sò stòrie che l'envènta... Come farél pò a iga tanta fantasia isé!?

Ped. Chèla, gà l'ó sèmpèr vida!... E ghé dó vià ai me pensér!...

Cia E quàndo 'l pòl apéna 'n pìt el sinsìga le gnarèle de Càja Cristèli!...

Résa L'è 'n galili!

d. Gió. Ah, perchè 'l gà chèl vése lé. Can del tò móster... ta vegnarét a confesàt, che ta la daró mé la penitènsa giòsta...

Ped. Oho, ma che ùlif da me!... J-è le òlteme cantadìne... clarif miga ligàm sò 'l bèch neh, voàlter!...

Résa Màl piò, però ai piò berichì... (con sguardo di sottinteso) sa pòl picèga sò le manìne!

Scena 3a - Geremia, Cia, Résa, Péder, don Giójep e la Carabiniéra

Car. (entrando) Buongiórno!

Töcc Buongiórno! Buondì!

Car. Càra la me zènt, encò ghè 'na novità. Al Comitàto Asistènsa Ansiàni se gà discutìt e decìs de mèter en pé 'na compagnia de teàtro tra j-ansiàni...

d. Gió. ...Bèla idèal! Casanòva ghè l'óm zà! (e indica Péder Cia)

Car. ... perchè va bé lasèga a ognù i sò sfìsi, i sò hòby; ma pensóm che a furmè 'na compagnia, en grùpo, e recità de le comédie, el sìes interesànte sia per el fàto de cultùra 'n sé, che diertimènt per chi rēcita e per chi vardarà le comédie.

Féd. Giòsta, l'è 'na bèla idèal!... E mé saró 'l prüm a notàm. M'è sèmpèr piazzit a recità. Amò de gnàro col pòer Dìno Mòta, che l'èra isé brào a recità e pò l'èra 'n pòs de sò de teàtro e de òpere. Con lù, ai me tèmpi, góm fat: La gèrta de papà Martèn; I spasacamìni dela Vald'òsta e chèla alégra per le scòle... come se chiamèla pò... ah! E' lèi il signor Cimèja? e pò tâte e tâte che nó ma regòrde gnè piò.

Car. Alùra góm zà ché n'artista, fat e finit.

- Ped. Mèi fat... che finit.
- Car. Se fa per di...
- Ger. Ah, j-éra brài a del bù neh! Alùra pò, nó ghéra tanti cinema come 'ncò; nei paés pò, ghéra per diertimènt la compagnia del teàtro, argù i ghéra la banda e òltre le fèste comandàde e le fère, ghéra le squàdre del fòbal e le osterie. Chèle le ghè sèmper stàde! Le ràdio j-éra rare e le televijiù amò de lóns. Ciéja e càja per le fómne; sgobà e osterie per i òm; i zùegn i se rangiàa col cinema 'n cità, le giràde, el fòbal o 'l balà col gramì a la fèsta.
- Cia Ensóma, la vita la s'è cambiàda bè!
- Car. Turnàndo a nó; me dizarès però, de fa sul comédie 'n dialèt bresà.
- d. Gió. Mèi amò, che j-è piö bèle e piö vizi al nòs viver... Ghè per e jèmpè "L'anemia de la siura Angèlica", che l'è de rider!...
- Péd. Sè, per comincià la pòl nà bé, che l'è cùrtina ma fórse 'n pó stricàda col dènter e fòra dei sò personàgi... ma pò, al dé de 'ncò, nó 'n manca de brài autùr che scif comédie, piö bèle e piö complete de chèla. x
- Car. Lù, che 'l gà recitèt de zùen, el pödarès fa de regista.
- Cia Pò, 'l sa n'entènd...
- Péd. Per l'amùr de Diol... Nò nò nò, catim miga sa negóta. N'ó zà organizàt asé de comédie 'n prizonia. Là pò, ghéra a' j-òm che fèa de fómna perchè chèle le mancàa. Epör góm vit el coràgio de fa "La mòrte civile", "La cantàda dei pastùr" che l'è 'na legènda napoletàna, "La céna de le bèfe", "Feudalésimo", "El schiàvo de san Domingo"; ah, ghérem òn figàt de fèr; ma ghéra a chèi brài a recità, delbù. Nò nò nò... mé vègne a recità, ma dim miga responsabilità de sórt.
- Car. Ma almànghe dèga 'na mè!
- Péd. Ah, chèi sé; pò pödaró mèter ensèma 'na quòch fàrsa, che me piès a scrier. Gó zà it ocajiù de fan e le me riés abastànza bé.
- d. Gió. Mèi amò; magàre vergót che riguàrda la nòsa Càja, la nòsa comunità.
- Ger. Giösta!
- Résa Gnènt òho, sòm en de 'na bóte de fèr; góm a' l'autórel... La regia la pòl fàla don Giójep o la Carabiniéra...
- d. Gió. Zènt, vé prèghe de lasàm fòra. Entèt só miga tröp bu, anche se 'n seminàre gó recitèt amò; però só miga a l'altèsa del còmput, pò ,gó zamò 'n sach de lauré en paràchia, i gnàri, ché; pòer mé... ulif fam mörer?...
- Car. Chèsto, nò! Ma almànghe dèga n'òciàda a la pròe. Sàmài me rangiaró mé; tànto gó vizi Péder e la Résa...
- Cia Vègne anche mé a recità!
- d. Gió. Bràa, té ta farét la part de la zùena...

- C12
 Ger. ... sé, de la comàr!... bla-bla-bla-blà (e fa segno di chiacchierona) x
 d. Gió. (ridendo) Lasim endè che gó 'n sach de corrispondènsa de sbrìgà e i càncc de chèi dé ché...
 Péd. Se 'l vól 'na ma, 'l ma la dìze.
 d. Gió. Ma sé, 'ndóm che cofé fóm piö prèst! (ed escono)

Scena 4a - Geremia, Cia, Résa e Carabiniéra

- Ger. A la Résa ghé fóm fa la part de la stria...
 Résa Cúja ghè!... se ocór, récite pò a' mé, sé... e fá pò a' la part de la stria... a té 'nvéce te faróm fa la part de l'astémio...
 Cia ... con la scödèla del vi 'n ma... Contót che da quàndo lo spujàt nó 'l bíf gnà piö, poarì 'l me Geremia. (e gli fa una carezza)
 Ger. Dài al lùf che l'è pelùs...
 Résa Ghè restàt la nomèa, ah, Geremia? Perchè vèdet; i prégi de giü i vé sübit dismentegàcc, ma i difècc... chèi i la sa töcc e sul quàndo ta möret, almànch per chèle póche ùre che ta sét suertèra e che i fa l'òbit, vé föra töte le bùne qualità perchè i dis, tanto l'è mórt, mandóme! en paradìs.
 Ger. Fómega i córegn! (e fa le corna con la mano)
 Cia E magàre, fina a gér i ta laèt el cül!
 Résa L'è tàla e quàla! Quàndo i nas j-è töcc bèi; quàndo i se spùja j-è töcc siòri e quàndo i mör j-è töcc bu. A pàrte i schèrs, l'idèa del teàtro la me piàs. Pò, pènsè che se vé föra 'na bèla compagnia, se pöl nè a recità a' 'n de j-óter teàtri e magàre regòer vergót de portà a cà'.
 Ger. Òh, sa ta córet!... Contèntet de fa pasà bé 'l tèmp a la zènt per entèt che l'è mèi; dòpo se le sarà röje le fiorirà.
 (in quel mentre entra don Giuseppe tutto preoccupato e senza aspettare oltre, dice:)

Scena 5a - Geremia, Cia, Résa, Carabiniéra e don Giójep

- d. Gió. Ma 'l sif zènt, che m'è sparìt el cofanèt dei sólcc!
 Résa El cofanèt dei sólcc!... Pòta, chèl che ghia sö la scànsia dei lìber?
 d. Gió. Òstal!... El tignie lé, per mitiga chèle palànche che ucürìa dé per dé.
 Car. Ma Dio, ghè sparìt pò dei sólcc?
 d. Gió. Ehe, pòta!
 Cia Ghèra dènter tant?
 d. Gió. Per chèl, nò; sé e nò sèt o òt mila franch. 1,
 Résa Me 'l regórde sé... òn bèl cofanèt a fùrma de baül dei piràti con le règie nègre 'ntùren... grant isé... 'na scàtola 'nsóma.
 d. Gió. Ehe, el ma l'éra regalàt 'na siùra, pié de caramèle, che gó dat ai me

- gnéri quàndo i stàa buòni o i rispundìa bé al catechìsma. E adès el tignie lé per mitiga i sólcc che ucuria dé per dé...
- Cia Ma Signùr, chi saràl stat? E sé che de forestér ghè mia nat dènter nüsü. Ché sòm töcc de noàlter... Chi pöl véser nat dènter?
- Ger. Pòta... 'n pó töcc...Mé ghé pórte la pòsta a la matina... só stat stamàina e l'otrér, sàbot. Gér l'èra fèsta e la pòsta la ghè mia; só miga 'ndat. Ma mé pròpie nó gó gnà pensàt al cofanèt... chi va a pensà a chèi laur lé.
- Cia Mé só nàda a fa le pólver stamàina... però spèta... quàndo só ciapàda dal laurà làse 'ndà la Begnùda o vergöne altre... ècol, ma Dio, l'è tanto 'na buna famnasina e tanto chéta che l'è 'nfinamài òn pecàt a pensà mal de lé. Ma gnà de le àltre!...
- Car. Quàndo ghét dit che l'è nàda l'òltema ólta?
- Cia Pòta, spèta 'n momènt... l'otrér de matina, sàbot, che mé, ghie la ciefulina de preparà.
- Réso Magàre l'è du dé che 'l mànca don Giósep e 'l püdia mia fàga càjo... mé vó dènter e föra tâte ólte per 'na ròba o l'àltra, ma fó mài càjo a chèi che ghè... la Carabiniéra, pò a' lé...
- Car. Anche mé vó sèmpèr dènter e l'è tat che só del cofanèt e che 'l ghé mitia dènter i sólcc. J-è sólcc che tegnóm lé per le picole spèje che ocór söl momènt e quàndo i spendóm se 'l dizóm giü con l'àlter.
- d. Gió. Starèsem frèsch se pòdarèsem miga fidàs de noàlter stès... l'è gnà de pensàl. Nò nò, fòrse ghè stat ché quèch forestér!...
- Ger. Beh! Ghè sèmpèr vergü che vé a troà i parènc... ma mé l'è tat che só dré a dì che böfògna mèter i sò oràri de vijita e mia lasà vègner dènte a tâte le ùre...
- Car. Ma nò ma nò, starèsem frèsch; la nòsa l'è 'na càja picinina e böfògna lasà ègner dét la zènt come e quàndo i vól e che i n'ha òja. Chèsto l'è miò 'l Civil, do' ghè miér de malècc e pò, j-òspiti i gè mia de sintis en prizù e i pöl nò e ègner quàndo i vól... l'è asé che i la dìze tanto per nó fas cercà 'ndàren nel càjo che ocóre; starèsem frèsch... la libertà l'è la bàje de töt.
- Ger. Sé, però mé 'ntàt gó de tègner a bàda töt quàncc e deentà màt...
- Réso Pòer ciüi, ta frigaróm zó quànd ta sùdèt!...
- Ger. Ecol, só zà a pòsto... e alùra fi portà vià la ròba.
- d. Gió. Ma per òn cofanèt sparit... l'è pò 'na stüpidàda... Só d'acórde co' la Carabiniéra... per'sèt o òt mila frànch, i zonteró mé e s'ciào!
- Réso Sé, perchè l'è 'n bèl siòr pò a' lü, ah!
- Car. Ma nò! L'è miga 'l fàto de zontàgò déter che 'n fònt l'è ròba de póch e sa pöl sèmpèr rimediàgò; che me và miga zó, l'è de mia sai 'ndó l'è nat a finì, ècol! Ma pènze che 'l saltarà föra 'ndé o l'óter, perchè só convìnta che l'è mia nat föra de la càja.
- Réso Cèrto che qualùnque dei nòni che góm ché, i pöl véser nacc dènter,

- perchè l'òs de l'uficio l'è mài sarèt a ciàf.
- d. Gió. Fer l'amùr de Dio, lasì sta i me nóni!...
- Ger. Continue a dil, che böjògnà sarà vià töt, perchè fin che la vè bé, vè bé... ma quando mancarà vergót, dizie, alùra, nó se sarà 'ndó tocàs. E isé l'è stàda! Ghè ànche Péder Ciaì che 'l vè de spès en uficio a bàter a màchina le sò troàde...
- Cia Ma come sa pöl fa a sospetà de lü; ma fàm ön piàzèr, alà!...
- Ger. L'ó dit tanto per dil. Góm fat pasè töcc!...
- d. Gió. Gó zà domandèt mé a Péder se 'l l'ha vesta, magàre fóra pòsto; el m'ha dit de nò.
- Cia A propòfit... góm lasèt fóra Calisto...
- Ger. Ma nò... chèl l'è specialista nel lèzer mal le lètere e a nà a cercà l'ór per fas pià da le èspe.
- d. Gió. (curioso) Come sarèsela chèla lé?
- Résa Ma l'è 'na stória ècial!... Sich àgn fa, quànd ghè mórt la zia Palmira, el ghia troàt per càjo 'na lètera endó ghéra le indicasiù per troà 'l testamènt che lé_x la ghéra lasèt, e lü_x che 'l l'era lizida a la sò maniera, envéce de nà a cercà l'ór en' del büs del mür, l'è nat a cercàl nel büs del mür, endó 'nvéce 'l gè troàt ön nì de vèspe che i la fat deentà 'nfiàt dai bicù.
- d. Gió. Chèsta l'è bèla; apéna che 'l vède me la fó cöntà, che almànch fó 'na ridida de göst, che lü l'è bràò a 'nfiurà le ròbe.
- Ger. Magàre gè la fóm cöntà quànd sóm ché töcc!... Ma da lé a pensà che 'l püdes viga töt sö i sólcc, ghé 'n pèsa...
- Cia ... e pò lü 'l va mài de sul en uficio, e quàndo 'l vè, l'è per ciapà ürdign da vergü, sö chèl che 'l gè de fa. Vèrdel ché che 'l rìa. A nümünà 'l diàol, compàr la pèl.

Scena 6a - Geremia, Cia, Résa, Carabiniéra, d. Giójep, Calisto e la Begnùda *(da S. J. de Natale 1970)*

- Cal. (entra insieme alla Begnùda, con un foglio in mano e si vede che è un po' eccitato, ma la Carabiniéra lo prende di petto) Buongiorno a töcc!...
- Car. El me scülte mé ché siór Calisto; Sif stat dènter ne 'l'uficio de don Giójep gér a l'otrér?
- Cal. (sorpreso) Sé, l'òter dé de là, venerdì de séra, per diga a don Giójep che böjògnàa crampà n'ornèl nòf se 'l vülia omò 'l strachì, perchè chèl vècc el sgusùla ende pertöt... l'è nat en dùa e quànd ghére finit de sbatìl ghia nat fóra tóta la scòcia col lat ensèma. Anse, el m'ha dat sübit le palànche per cròmpàn n'óter e gó gnamò dat endré gna 'l rèst per via de la fèsta. Adès vó a töghei.
- d. Gió. Zà, adès che 'l m'è fa végnèr 'n mènt; pròpie venerdì de séra gó

tiràt föra i sólcc dal cofanèt per dàga a Calisto, e dòpo l'ó piö ést.

Cal. Perchè òho, ghè argót che va mià?

Car. Ghè sparit el cofanèt... (con un'occhiata d'intesa agli altri) de sul, sif mai nat dènter?

Cal. Oho òho òho, saróm mià dré a pènder neh! M'if töt föra per chì?

Car. Gnènt; vé domandàae come gó domandàt a töcc i óter. V'aró mià caàt le bràghe per chèl!

Cal. (arrabbiato) Ah, perchè senò, nóm e egnóm!

Ger. A vergü ghè gnit en mènt le vèspe...

Cal. Ma chèla l'éra n'àltra ròba... ghè pasàt tacc àgn... pò adès só a laurà e pò e pò... èhe, só stat enpó 'mburdit sö, ma gó fat gnènt de mal e pò...e pò só sta castigàt e bàsta. Piötòst ardi ché, che gó troàt dré al vialèt del giardì entàt che restelàe ✕ le fòje... l'è 'na lètera ché, che sa gò capés negóta... j-è paròle cinéje... ostrogòte o àrabe... se capés negót! (e allunga il foglio alla Carabiniéra come se fosse l'unica a capirne qualcosa. Questa, girando il foglio sempre più incuriosita, se lo studia un po' in disparte fino a quando crede opportuno di entrare nel divertimento generale)

Ger. Té, Calisto... cöntegà sü bé a don Giójep, come l'è stàda chèla ólta de le éspe, che lü 'l l'ha mai sintida.

Cal. (fingendo di scansarsi) Alùra ta òet pròpie fam scampari deànti de töcc, ensómal!

Cia Ma dài Calisto che fóm 'na ridida... l'è pò mià 'n difunür neh!

Cal. Gó mià dit chèl... però ma ulif fa posà per ön Burtulì e mé ghé só mià.

Ger. Ma che dizet pò!... Garès fat pò a' mé come té, che crèdet... te l'ó sèmpèr dit; chi l'arès mià fat.

Cal. (convinto, rivolto prevalentemente a don Giójep) Ma l'è stàda tóta 'na ròba combinàda isé bél... Me fiöl el ghia troàt 'na lètera che dizia che 'n del büs del quàrt mür de la Giaséra, ghéra scundit l'ór. Sicóme ghéra apéna mórt la pèra zia Palmira, gó pensàt che l'era 'na sórt de testamènt, che la ghia lasàt e scundit. Me moér... dài dài, nóm a cercàl... che se 'l troóm se fóm dà la percentuàl e deentóm siòri...

Ger. Chèla de la percentuàl ta gò l'èt tacàda adès; alùra...

Cal. ...té, fa sito té, che só dré mé a cöntàla e la cònte come n'ó òja mé... (risata generale d'intesa) ...nò, vó mé... vègne a' mé... nò che dóm en de l'ócc... nóm de nòt... vó me sul, va bél!... Chèl che l'è, che só nat col me lantirni de le lāmàghe... föra en gatù e de còrsa per mià fam véder, pròpie come i làder... riç e cònte: giöna, dò, trè ✕ file de piante de mür... giü, dù, tré, quàter mür, ghé gira 'ntüren e pòrca vèca... el me scüze don Giójep... nó ghè 'l büs a del bù... gó 'l cör che 'l ma sòmèa la màchina del bàter... ché 'l me sàlta en

bóca... mète lé vizi 'l lóm, pò, sènsa fiàt, ghé càse dènter 'na ma
co' j-öcc che ma sterlüs piö tant del me lantirnì e... sènte 'n mulzi
e pò... zuuu!...zuuu!... e pò 'n dulür che ma sömeàa d'ìga ciapàt en ma
'n stisù... e vé fòra 'n bordèl de vèspe gnèche e 'nviperide perchè
ghie rumpit el sòn e zó becàde... chè becàde!...chè becàde!... Mòla 'l
lantirnì e comincie a sberlèm sö e a fa i svultulù per tèra finchè a
le tante o j-ie copàde tôte a le ghia piö de ganèse... fàto sta che só
riàt a scapà a càja, gnèch come la pèsta e sgiónf come 'n balù de
san Faüstì da le piàde e da le sbèrle che me só dat, che me moér en
del vidim la s'è mitida le ma nei caèi, che la me cugnusia gnà piö,
se nó per le bràghe e la camiza che portàe, che sedenò la ma tullia
fòra per el sensàl de Monticiàr de tat che sie sgiónf...

Ger. E tò moér a caresàt!...

Cal. ...èhe, a dèmen dré... che sére 'n stüpit... che düzie vardà mèi,
dèrver i öcc prima de casàga dènter la ma... e che la me stàa bé...
che n'àltra ólta 'mparàe... e mé che finie piö de lamentàm!...

d. Gió. Pòer Calisto!...

Cal. ...e sö impàchi de àqua e zét con la càrta sügherina sö le piàde... e
zó 'ncipriàde de bóro tàlco... èhe, piö ghé 'n fàe dré e piö le me
bruzàa, che gó it la féer tóta nòt... ma che ma bruzàa amò de piö,
l'èra 'l pensà a düzi nà fòra de l'ös quànd la sarès pasàda, e düzi
fam véder da chèi sanàer ché... col müs e le ma sgiónf!... Fürtüna
che ghie sö le bràghe, senò le me fàa ègner el cül gròs come la
cùpola del Dòm de Brèsa. (naturalmente si ride negli intervalli
come al finale che la risata diventa generale)

Ger. A l'óch engùrd, ghé s'è s'ciopàt el gós!...

Cal. Sé, 'l sarà éra, ma gnà té... quànd t'è mancàt l'eredità, ta fàet miga
i sèlta de la giòja!

d. Gió. Pòer Calisto, ta l'èt pagàda càra la àja de éder!

Cal. Ma ormai l'è pasàda...-però quàndo i ma la fa cöntà, ma sènte adòs
amò i piü.

d. Gió. Te 'l crèdel!... (risolvendosi) Beh!... Lasim endà che Péder el ma
spèta per fa i cöncc. (esce)

Scena 7a - Geremia, Cia, Résa, Carabiniéra, Calisto e la Begnūda

Cal. (indicando il foglio in mano alla Carabiniéra) E quàndo gó troàt
chèl fài lé, m'è vignit en mènt sübit la famùja poèzia de la zia
Palmira e anche se 'nvéce de éser scriit da giü che sàpa, el fòs
stat scriit mèi, me 'n sarès vardàt bé de l'izil a scànsa de embròl.

Ger. Chèla l'è stàda 'na scòla!...

Cal. Perchè la tò nò; l'è stat ön pasatèmpl!...

Car ~~E mé, entat che Calisto 'l cöntàa sö la sö epopèa con le vèspe, gó~~

- Car. E mé, entat che Calisto 'l cöntaa sö la sö epopèa con le vèspe, gó dat n'öciáda al fòi che a dif la verità, l'è IN-COM-PREN-SI-BI-LE. Pinsi: la comìncia con I, O, A, Emme, Di, Ci, E, E; dizim en pó, se sa pöl lèzer 'na ròba del gèner. Chè ròba éla pò chèsta?
- Résa (tra sé e palpendosi nel seno) Madóna me... come góí fat a pirdila... adès fó pála... fó marùl... Speróm che i la capéses mìga... che stúpida. (di sottocchi Cía e la Begnúda la osservano e si interrogano a vicenda con gesti)
- Car. Ché ghè sö de le paròle che se rìa mìa a capì. J-è mitìde zó come se le fós 'na poeja... sènsa rima... Chè òlaràle di? Ché som amò al camp de le sèt pèrtéghe, come s'ìh ègn fa. Sta a éder che vergü gè ciapàt la malatia!... Almànghe, chèla sa püdia capìla sùbit, ma ché!... Se capés tãnto bé che l'è scriida 'n còdice e se la tróet mìga la ciáf, se pöl mìga lizìla.
- Résa (insinuando) Saràl mìga quàch zògatì de gnàri?
- Ger. El fàto l'è, che ché de gnàri ghé n'è mìa.
- Cía Saràl mìga 'nvéce quàch zògatì de nóni!...
- Résa Pöl das!...(prontamente) I gè gnìent de fal!...
- Car. Zògatì de gnàro, nò, perchè la scritüra la me par de 'na ma gajàrda, m'entènde, de òm!... alméno dal spesür de le lètere...
- Cía Ghé scàpa mìa negót, neh!
- Car. ...ànche se l'è scriida 'n stampatèl...
- Cía Che òl di " 'n stampatèl"?
- Ger. Madóna me, se ta sèt endré, càra la me s'cèta...
- Cía Pòta, òho, gó pò mìa stüdiàt mé... só mìga 'na sciensiàdal!...
- Ger. (rappacificante) L'è quãdo le lètere j-è mìga scriide che cór, tôte tacàde, ma destacàde come söi giornài...
- Cía Só ach tat come prüma!...
- Ger. ...scriide lètera per lètera!... Ta spiegaró dòpo, alà!
- Car. (come seguendo un suo pensiero) IOA MDCEE LTESRNEA... l'è pès del latì!...
- Résa Giösta, dìmela a mé, che gè la fó lèzer a me fiäl, don Tóne...
- Car. Se l'è per chèl, góm ché anche don Giójepl!...
- Résa Ah, zà! (Cía e la Begnúda si scambiano un'occhiata d'intesa)
- Car. Gó dit che l'è pès del latì, mìga latì, senò bé o mal argóta 'l capesarès pò a' mé...
- Cía Mé, capése gnè le'orasiù che dize!...
- Ger. El mète gnè 'n dòbe!... Ta ghét de fa a capì 'l bresà!...
- Cía Brót vilànch de 'n vilànch! (e gli dà una pacca sulla spalla)
- Car. (continuando) ...con tót che i rébus j-è la me pasiù!... Ul'if scomèter che de ché a póch münücc mé va la lèze tóta? Vó 'n momènte en bibliotéca, per stüdiàmela 'n pó. (e fa per uscire)
- Résa Ammadóna mé!... Gh'ìf pròpie 'l tèmpe de bütà vià, vá! (escono; la

Carabiniéra da una parte e la Résa su per le scale. Si sente il trillo del telefono)

Ger. Che ghè amò che téléfona!... (e va in guardiola)

Scena 8a - Cia e Begnūda

Cia La m'ha miga pagàt l'öcc a mé, chèla Résa lé.

Beg. Gnè a mé! Gó fat càjo a' mé che l'è restàda, quàndo la Carabiniéra la gò lizit le prime paròle...

Cia Per mé la gò sèmpèr vùt vergóta de misteriùs, chèla fómna lé!... la dis mèi ciàr chèl che la pènsa... Che sorgatùna!

Beg. Mé só miga neh, ma gó edèa che la gò a che fa con vergù dei nóni ché...

Cia Ma che ma dizif a' vól

Beg. Sói pò mé!... Us!... L'è piö fácil scónder òn brüzùr che 'na contentèsa.

Cia Chèl l'è éra...

Beg. Gó ést cèrti ùci löster, quànd la vèt 'na cèrta persùna!...

Cia ... pò, ma sòmeàa che la tremàes enfina, quànch che la gò saìt del fòi... gó ést che la s'è palpàda nel sé e pò l'è nàda 'n bànda 'n momènt per cercà mèi e mìa fas véder.

Beg. Pò, che l'insister per ìga la lètera con la scùja de fàghela lèzer a sò fiöl...

Cia ... e se la ghéra el tèmp de pèrder!... fùgürómes, se la Carabiniéra, fúrba come che l'è, la se fa 'mambolà sò da lé... la gò fat bé a dìge che 'l latì el la capés pò a' lé... Che fúrba!

Beg. Gó òja de éder, èco fómna! Mé, ne la me vita n'ó ést tâte e tâte, che me fó piö maraèa de nüsù.

Cia Vó sif nasida prùma de mé... sens'àlter... ma gnò a mé, me scàpa tâte ròbe. Adès... a mé, me 'n fa negót... n'ó asé che i me lase fóra mé...

Beg. Ah, sé!... Pò a' mé... ànema sò, mànega sò!... En fin dei càncce l'è védova a' lé come mé e se la päl troà la compagnia, mèi per lé.

Cia Pòta... ma alùra sif vergóta a del bù!...

Beg. J-è ùs... petegalèse de nóni de l'aspisio...

Cia Ma dizimel dóca, che ma fif nà l'angósa al cör...

Beg. Nò, perchè idif... òlarès miga sopià sò de 'n lümì per smorsàl e otègner envéce de 'mpisà sò 'n fugarù. Só però de sùcür... che... che...

Cia Che... che?...

Beg. Vé cōntaró, vé cōntaró!...

Scena 9a - Cia, Begnūda, Carabiniéra, don Giójep e Geremia

- Car. (entrando con don Giósep) Ecol ché, càra la me zènt... l'è stat piö fàcil de chèl che m'ha cridiè.
- Ger. (entrando) Don Giósep, el gà telefonàt el siòr sindech e 'l dis che l'è stat ché e che 'l gà mià troàt la cartèla de le ofèrte! El domànda en dó l'è e de fàghela ì.
- d. Gió. Per fòrsa el l'ha mià troàda; l'ó portàda a càfa mé per agiornàla. Va bé, gà la portaró, che gó ànche de parlàga 'nsèrna. Còsa dizìela, Carabiniéra?
- Car. Dizìe, che l'è stat piö fàcil de chèl che cridiè. Nel véder la ciciaràda, m'è vignìt en mènt sübit òn liber vècc che gó lizìt tacc àgn fa, endó ghia pròpie 'na lètera segrèta scriida presapóch isé. Nó gó fat àlter che ciapà dei tuchill de càrta e scrier ensima a ognü 'na lètera. I, O, A, Emme, D, ecètera ecètera e dopo, j-ó rigiràcc e miticc en fila, fin che gó troàt 'na paròla che ghia sènso lògico, e isé gó troàt sübit la ciàf. (rivolta a Geremia) Geremia, mandì Calisto a tö la lavagna che ghè 'n bibliotéca, che isé vé spiegaró mèi come gó fat a troà 'l trüch. (Geremia esce e torna con Callisto che ha in mano una lavagnetta, mentre scende le scale anche la Résa)

Scena 10a - Tutti i personaggi meno Péder

(sulla lavagna c'è già scritto tutto quanto, per comodità, e la Carabiniere si limiterà a dare la spiegazione)

IOA MDCEE LTESRNEF MAAM
253 14253 14253 142 53 14

- Car. Come vidif, mé gó zà scriit come l'è, ché sö la lètera e sóta i nòmer de la ciàf che l'è: vintisich mila trezènt quatòrdes, che nó j-è àlter che i prüm nòmer de la nümerasiù: Giü, du, tré, quàter e sich, miticc ensèma sfalsàcc, per confónder le idèe, e cioè: Du, sich, tré, giü e quàter, de möt che se mé scie, partèndo da giü:

Giü M, du I, tré A, quàter D, sich O, e pò comìncie tùrna: giü L, du C, tré E, quàter T, sich E; e pò tùrna: giü N, du E, tré R, quàter E, sich S; e amò: giü A, du F, tré A, quàter M, sich M; sa lès: Mia dolce tenerèsa fam m... e via de seguit . El spàsio l'è stat lasàt per divider le paròle.

- Cia Mé... capése negótl...
- Ger. Mé, arò a ménol...

- Cia Méno mal che per 'na ólta só miga mé sùla!...
- Beg. La ghéra rizù chèla ècia de moi mòrer... che s'empàra sèmpar vergót de nòf.
- Car. Fa gniènt se 'l capìs miga!... L'importànte che só riàda a decifràl mé e adès... X
- Cia ...ècol, mé só stüpada... ma còme faràla a nà a catà sà chèi laür lèl... Per mé l'è 'na màgal...
- Car. (sorridente lusingata) Mé gó pasiù a chèle ròbe ché; le me deertés. Pió la ròba la se presènta misteriùfa, pió me par de nà a spùje. Scultil... Per nó stòfàf e daf la spiegasiù de tót, chè la vegnarès longa, vé lèze sö sté poeja, perchè non àlter che de poeja d'amùr se tràta, scriida con sentiment e con còr, che dòpo lizida la bataróm vià. Dóca:
Mia dólce tenerèsa... le prime paròle j-è 'n italiàno tat per confónder en pó de pió.
- Cia Ma Dio che finèsa; paroline isé bèle nó 'l ma j-ha mài dide gnè 'l me Geremia... (a Geremia) ...èdet lé, empàra come se fa a fa l'amùr!...
- d. Gió. Arda berichina!...
- Cia ...àho, don Giójep... sóm spufàcc neh!...
- Car. Sif bù a fa sito 'n momènt. (riprendendo)
- Mia dólce tenerèsa
fam miga disperò
che j-àgn i pèsa 'n frèsa
e mé só pió che fa.
Gó ché per té 'n forsér
con l'ór dei mé pensér.
Tuo P.
- Cia Ah, ma l'è 'n gran bèla! X
- Car. Come vidif l'è 'na poeja d'amùr bèla e buna, endó che la dis che lü el ghé dà tót el sò còr.
- Cia Geremia; e té 'l tò forsér quàndo ma 'l dét?
- Ger. Cèrta!... L'amùr sa 'l vèt mia; sa 'l sènt!...
- Cia Ah sè!... Quàndo 'l me fa sarà j-öcc?!... (si ride)
- Car. Pòta; l'è la pió züena che ghè ché... bājògna lasàla dil! E ché, podarès fenéser tót; sul, che me dà 'n pó de sospèt, l'è chèl forsér lé che ghè 'n mès; ölarès miga che 'l sìes lo stès cofanèt che ghè sparit a don Giójep.
- Résa Ma nò!... Chèl, l'è 'n cofanèt metafòrich; chèl de don Giójep envéce l'è 'n cofanèt con dènter i sólcc.
- Car. Apunto; völarès miga che tra i du cofanècc, lìghes vergóta!
- Ger. Mài piöl!... Chèsta l'è 'na poeja d'amùr, che argü s'è diirtit a scrier

- o a copià 'n vergölöch...
- Beg. ...e magàre mandà a 'na quàch vedovèla.
- Car. Come sarèsel o dì?
- Beg. (guardando la Résa) Sói pò mé!... Chi gà öcc de doprà... X
- Cia Ché, se scòpre j-altari!
- Résa Ma nò, ma nò, chè alteri pò!... A chèl pünto ché, pòs piö fa sìto, perchè sedenò a vergöne ghé sbarbàcia 'l cör fàra de müfura e sìf neh!... völarès miga che ghé ègnes dré vergóta... vòl mitiga 'l cör en pàce (guardando la Begnùda) La lètera l'è la me, l'è stàda 'ndirisàda a me e l'ó pèrsa mé, pròpie gér séra, che l'ó lizida là 'n giardi sóta 'l ciàr de la lüna... soltàn che lizie la tradusiù che ghie fat, e l'originèl el m'ha biöscàt en tèra. Sìf contènc?
- Cia Ghèt capit la vedovèla?... Alùra la Begnùda la ghèra rizù...
- Ger. Gatina mórta, fa i minì örb.
- Résa Oho!... En fin dei cönc, l'è pò mià 'n difunür piàzer a vergü, anche se sòm sö coi ègn.
- d. Gió. Sènti sènti 'n pó, coja ma tóca de sènter!...
- Cia Cèrta che a ìga amò i muscù a chèla età lé, nó 'l pöl che fa piàzer.
- Résa Apünta!... E l'è 'n muscù che cugnusif pò a' voàlter, ma che va dizaró mài e neànche vé faró lèzer le poefie che 'l m'ha mandèt fina a 'ncö, perchè l'è 'na ròba riservàda e me rispète i sentimènc.
- Car. Sö chèsto la gà rizù.
- Résa E se voàlter völarif fa löstès e dismentegà, la sarò 'na gran bèla ròba.
- Cia Ciàpa a tè!...
- Cal. Bràa Résa, chèsto 'l se ciàma parlà ciàr!... E se a vergü ghé sta vergót söl gós, el vègne che de mé, che gó 'na bùna silèpa là 'n stàla che m'ha restèt quànnd gó pürgàt la sìna e isé 'l se disgorgarà. (battimano generale mentre cala la tela).

. . . T E L A

SECONDO ATTO

Preàmbol

A 'n tal ghè capitèt de nà 'n prizù
pròpie per 'na robèta de gniènt;
l'è stat, che sói, ön bris de distrasiù
che a töcc pöl capitèga ögne momènt.

L'ia nàt vizi a 'na sés per ön bijògn
come pöl capitèga a chi che vif...
e quànnd 'l gà finit... ghé par ön sögn,